

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут

Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни: «**ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**»

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	03	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	035	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)»</i>	
Цикл дисципліни	<i>Вибіркові</i>	
Курс та семестр	<i>1 курс, 2 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>3 кредитів ECTS / 90 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Практичні заняття</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми контролю	<i>Залік</i>	

Викладачі:

Глуценко Олена Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри «Філологія»
gluschenko2828@gmail.com

Пилипюк Катерина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри «Філологія»
ka.pylypyk@gmail.com

Луговська Людмила Іванівна, старший викладач кафедри «Філологія»,
ludmilalugovskaya2020@gmail.com

Метою дисципліни «Теоретична фонетика німецької мови» є ознайомлення здобувачів із основними теоретичними підходами до фонетичних явищ німецької мови, подальше формування у них компетентностей з фонетичної бази цієї мови та її фонетичних особливостей, опанування ними розуміння фонетичних явищ сучасної німецької мови у порівнянні з українською мовою.

Програмні результати навчання.

ПРН-1. Оцінювати власну навчальну та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами.

ПРН-6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН-7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН-9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти знає:

- 1) теоретичні засади звукової системи німецької мови, складоутворення, наголосу, синтаксичної фонетики (фразовий наголос, паузи, мелодика);
- 2) основні елементи теоретичних моделей, схем і структур в області фонетики німецької мови.

Здобувач вищої освіти вміє:

- 1) розпізнавати фонетичні одиниці, відношення між ними та процеси, що на них впливають;
- 2) формулювати лінгвістичні правила на основі мовних даних;
- 3) усвідомлювати зв'язок між теоретичними підходами та методологією практики.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
<i>Модуль 1</i>					
1	Фонетика як наука. Предмет дослідження та завдання. Історичний еккурс. Значення фонетики для вивчення та навчання іноземної мови		2		6
2	Фонетична транскрипція.		2		6
3	Органи артикуляції. Етапи продукції мови.		2		6
4	Артикуляція голосних та приголосних. Місце та спосіб артикуляції.		2		6
5	Фонологія як наука. Фонема та її властивості.		2		6
6	Класифікація голосних звуків німецької мови. Особливості німецьких голосних звуків.		4		6
7	Класифікація приголосних звуків німецької мови. Особливості приголосних звуків німецької мови.		4		6
8	Модифікація звуків у мовленні. Асиміляція, акомодация, гемінація, закон кінця слова і складу, елізія.		4		6
9	Наголос у німецькій мові, його види та функції.		4		6
10.	Інтонія та її компоненти. Функції інтонації в німецькій мові.		4		6
Разом за модулем 1			30		60
Всього			30		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни «ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА НІМЕЦЬКОЇ МОВИ»

використовуються поточний та підсумковий методи контролю. Поточний контроль має системний, плановий і цілеспрямований характер. Він полягає у визначенні рівня та обсягу оволодіння знаннями, навичками і вміннями. Цей контроль здійснюється викладачем у формі усного опитування, контрольних робіт, тестів, граматичних та лексичних завдань для перевірки засвоєння матеріалу студентами і отримання певної кількості балів у процесі планових практичних занять.

Підсумковий контроль спрямовано на визначення рівня реалізації завдань, сформульованих у навчальних програмах, планах підготовки та в інших документах, які регламентують навчально-виховний процес. Він охоплює і теоретичну, і практичну підготовку студентів, проводять його наприкінці семестру.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів спеціальності 035

Філологія ОНМУ, другий (магістерський) рівень, ОП «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)» однакова для всіх дисциплін і має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Залікова контрольна робота	50

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Фонетика як наука, її предмет та завдання.
2. Буква та звук. Міжнародна фонетична транскрипція.
3. Основні правила фонетичної транскрипції. Фонетичні словники.
4. Органи артикуляції та місце артикуляції. Артикуляція голосних. Артикуляція приголосних. Спосіб та місце артикуляції.
5. Фонетика та фонологія: фон та фонема. Функція фонем.
6. Мінімальна пара та аналіз мінімальних пар. Дистрибуція фонем.
7. Алофони. Розрізнявальні та нерозрізнявальні властивості.
8. Фонологічні школи та предмети їх вивчення.
9. Структура складу та правила, які стосуються складу.
10. Класифікація голосних звуків німецької мови.
11. Німецькі монофтонги. Трикутник голосних.
12. Загальні правила вимови. Особливості німецьких голосних звуків.
13. Дифтонги. Трифтонги. Напівголосні звуки німецької мови.
14. Класифікація приголосних німецької мови. Акустично-артикуляційні ознаки приголосних звуків.
15. Причини модифікації. Позиційно-комбінаторні зміни. Вплив наголосу.
16. Редукція, її види та ступені. Вплив оточення. Вплив позиції звука у складі та слові.
17. Асиміляція, її види. Акомодація.
18. Гемінація. Закон кінця слова і складу. Елізія.

19. Поняття наголосу. Функції наголосу. Наголос у фразі. Поділ на синтагми.
20. Наголос в односкладових словах. Наголос в багатоскладових словах.
21. Акцентна група. Акцент та тема-рематичне членування речення.
22. Поняття інтонації. Функції інтонації. Варіанти інтонації.
23. Компоненти інтонації. Мелодія. Темп. Пауза. Наголос. Ритм.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Phonetik und Phonologie / Richard Wiese. - Paderborn : Fink, 2011.
2. Steriopolo E. Theoretische Grundlagen der deutschen Phonetik. – Winnytsa „Nowa Knyha“, 2004

Допоміжна

1. Artikulatorische und akustische Phonetik / Henning Reetz. - 2., verb. Aufl.. - Trier : WVT, Wiss. Verl. Trier, 2003.
2. Einführung in die Phonetik und Phonologie des Deutschen / Thomas Becker. - Darmstadt : WBG (Wiss. Buchges.), 2012.
3. Phonetik, Phonologie / Hans Grassegger. - 4. Aufl.. - Idstein : Schulz-Kirchner, 2010.
4. Phonologie / Christina Noack. - Zweite, aktualisierte Auflage. - Heidelberg : Universitätsverlag Winter, 2016. Deutsches Aussprachewörterbuch / Eva-Maria Krech ... mit Beitr. von Walter Haas ... Unter Mitarb. von Ines Bose - Berlin ; New York, NY : de Gruyter, 2009.
5. Duden - Das Aussprachewörterbuch : [Aussprache und Betonung von über 132 000 Wörtern und Namen] / bearb. von Stefan Kleiner und Ralf Knöbl in Zusammenarbeit mit der Dudenredaktion. [Red. Bearb.: Franziska Münzberg]. - 7., komplett überarbeitete und aktualisierte Auflage. - Berlin : Dudenverlag ; Mannheim : Inst. für Dt. Sprache, 2015
6. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія / О. О. Селіванова – Полтава, Довкілля-К, 2010. – 843 с.

Інформаційні ресурси

1. Material zur Phonetik des Deutschen <http://www.fb10.uni-bremen.de/khwagner/phonetik/kapitel1.aspx>
2. Einführung in die Phonetik und Phonologie des Deutschen von Christian Lehmann http://www.christianlehmann.eu/ling/lg_system/phon/index.html?http://www.christianlehmann.eu/ling/lg_system/phon/phon_vs_phon.html